

udenforstående, men en grov forvrængning af de faktiske forhold. Tvangsflytningen af Thulebefolkningen og den officielle forklaring var grov udnyttelse af den autoritetstro, som befolkningen dengang var præget af.

Uanset hvor dramatisk tvangsflytningen end var, skal vi ikke glemme, at det altafgørende indgreb i Thulebefolkningens situation og rettigheder var selve etableringen af basen på Thulebefolkningens fangstterritorium i 1951, uden at Fangerrådet blev hørt.

Vel vidende at der skal være Thulehøring her i København i den kommende weekend, vil jeg høre, hvad regeringen vil sige til følgende kendsgerninger.

For det første: Thulebasens indgreb i fangstterritoriet og tvangsflytningen var et indgreb i ejendomsretten og de alment anerkendte menneskerettigheder.

For det andet: Baseanlægget og tvangsflytningen blev muliggjort i kraft af Thules isolerede beliggenhed, og isolationen blev forværret af indgrebene.

For det tredje: Brug af den militære lufthavn i Thule er i den grad begrænset, at det nærmest er umuligt for fastboende og rejsende at komme til Thule.

Og for det fjerde: Beretningen fra regeringens undersøgelsesudvalg har ikke belyst begivenhederne med tilstrækkelig klarhed og objektivitet, og beretningen har ikke formået at sætte forholdene i perspektiv. Beretningen er i løbet af sommeren blevet mødt med betydelig velbegrunder kritik, og senest har Grønlands landsstyre sluttet sig til kritikken. Beretningen kan ikke bruges som grundlag for en stillingtagen.

Det er nogle tunge spørgsmål om politisk ansvarlighed, der her er tale om, og det er her, mødet mellem statsministeren og landsstyreformanden forleden giver anledning til bekymring. Det blev meddelt, at man ville stille imod en politisk løsning. Det var tydeligvis trafikbetjeningen, man havde i tankerne.

Thulebefolkningens erstatningskrav drejer sig imidlertid om tabene på grund af indgrebet i fangstterritoriet, og det har ikke meget med luftfarten at gøre.

Jeg skal minde om, at det er regeringens pligt at sikre en gennemførelse af respekten for alle medborgernes menneskerettigheder. Søger man en politisk løsning på erstatningskravet, er det derfor altafgørende, at det sker i en form, som respekterer de menneskeretlige forpligtelser. Regeringen må derfor anerkende erstatnings-

kravets eksistens og berettigelse. Når det er sket, kan man så i samarbejde med Thulebefolkningen og hjemmestyret diskutere, hvordan erstatningen kan udmøntes.

Samtidig med at jeg minder om, at det også er regeringens pligt at sikre Thulebefolkningen et effektivt retsmiddel, skal jeg udtrykke håbet om, at denne sag løses på en for alle parter acceptabel måde.

Den kendsgerning, at sundhedsvæsenet i Grønland for adskillige år siden blev gjort til hjemmestyreanliggende, har ikke ændret på, at vi fortsat har personaleproblemer, især lægemangel.

Det er ikke min opfattelse, at det er aflønningen, der afholder læger fra at søge stilling i Grønland.

Jeg skal gerne indrømme, at det er muligt, at det er afskrækkende for læger at søge visse enmandslægedistrikter, da de kan være fagligt isolerede i yderdistrikterne. Jeg er da også bekendt med, at lægeforeningen i Grønland arbejder for og over for landsstyret vil foreslå, at disse lægeembeder skal gøres til tomandsbetjente embeder. Landsstyremedlemmet for sundhed synes heller ikke at være afvisende over for et sådant forslag. Det er ikke acceptabelt, og det er heller ikke rationelt, at det enkelte lægedistrikt i løbet af ét år betjenes af 16-17 skiftende vikarer.

Her i Folketinget har vi et mål, som vi forventningsfuldt kalder Sundhed i år 2000. Dette mål må gælde for hele rigsfællesskabet.

Sundhedsminister fru Yvonne Herløv Andersen har besøgt Grønland i sommer, og jeg er meget glad for at høre, at ministeren nu vil bidrage til, at forholdene bringes på plads, således at man i Grønland kan løse problemet med lægemangelen og få den nødvendige rådgivning.

Som medlem af Nordisk Råd har jeg mødt nordiske politikere, som oplyste, at deres landsmænd af yngre læger er uforstående over for, at behandlingen af deres ansøgninger til lægestillinger i Grønland tager så lang tid i Sundhedsstyrelsen. Nogle af dem bliver trætte af at vente på autorisation fra Sundhedsstyrelsen og opgiver. Jeg håber, at sundhedsministeren vil tage dette spørgsmål med i sine bestræbelser for at hjælpe det grønlandske sundhedsvæsen.

En af de alvorlige følger af lægemangelen i Grønland er, at kræftsygdomme tit opdages for sent. Der er alt for mange patienter, som overføres til Danmark, hvor det konstateres, at syg-